

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้การเล่นตนเองต่อการลดความทุนหันของเด็กอายุ 10 - 12 ปี ในสถานสงเคราะห์เด็ก โดยมีสมมติฐานการวิจัยดังนี้

1. ความทุนหันของเด็กที่ได้รับการฝึกการเล่นตนเองในระยะหลังทดลองและติดตามผลจะต่ำกว่าระยะก่อนทดลอง
2. ความทุนหันของเด็กที่ได้รับการฝึกการเล่นตนเองจะต่ำกว่าเด็กที่ได้รับการเล่นกลวิธีทั้งในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล
3. ความทุนหันของเด็กที่ได้รับการฝึกการเล่นตนเองจะต่ำกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมทั้งในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผล

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบวัดซ้ำและทดสอบความแตกต่างรายคู่ของค่าเฉลี่ยของความทุนหันด้านเวลาสนองตอบและด้านคะแนนผิดพลาดของกลุ่มฝึกการเล่นตนเอง กลุ่มเล่นกลวิธี และกลุ่มฝึกทำกิจกรรมในเครื่องมือฝึกในระยะก่อนทดลอง หลังทดลองและติดตามผลตามตารางที่ 5 ถึง 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุนสมมติฐานข้อ 1 แต่ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อ 2 และ 3 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความทุนหันแต่ละด้านของกลุ่มต่าง ๆ ในระยะต่าง ๆ ตามตารางที่ 3 และ 4 พบว่า ในระยะหลังทดลองและติดตามผลทั้ง 3 กลุ่มใช้เวลาสนองตอบเพิ่มขึ้นกว่าก่อนทดลองและมีคะแนนผิดพลาดลดลงกว่าก่อนทดลองซึ่งแสดงให้เห็นว่าทั้ง 3 กลุ่มมีความทุนหันลดลงหลังจากได้รับการฝึก

จากสมมติฐานข้อ 1 ที่ว่าความทุนหันของเด็กที่ได้รับการฝึกการเล่นตนเองในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลจะต่ำกว่าก่อนทดลองนั้น เมื่อพิจารณาการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความทุนหันด้านเวลาสนองตอบและด้านคะแนนผิดพลาดในระยะต่าง ๆ ของกลุ่มฝึกการเล่นตนเองเป็นรายคู่ตามวิธีของ Tukey ตามตารางที่ 8 และ 12 พบว่า กลุ่มเล่นตนเองมีคะแนนผิดพลาดในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลต่ำกว่าระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และใช้เวลาสนองตอบในระยะหลังทดลองและระยะติดตามผลไม่แตกต่างจาก

ระยะก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการ ล้อตนเองมีความทุนหันในระยะเวลาหลังทดลอง และติดตามผลลดลงกว่าก่อนทดลอง ดังที่ Salkind (1978 : 12) อธิบายว่าความทุนหันลดลงตามลำดับจากการกระทำเร็ว-ไม่ถูกต้องไปสู่ ช้า-ถูก ต้อง การที่เด็กกระทำช้าลง หรือถูกต้องเพิ่มขึ้นอย่างใดอย่างหนึ่งแสดงว่าเด็กมีความทุนหันลดลง เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของความทุนหันแต่ละด้านในระยะเวลาต่าง ๆ ของเด็กที่ได้รับการฝึกการล้อตนเอง ตามตารางที่ 3 และ 4 จะเห็นได้ว่าเด็กมีคะแนนผิดพลาดในระยะก่อนทดลองเท่ากับ 18.86 คะแนนซึ่งลดลงในระยะหลังทดลองและติดตามผลเป็น 9.71 และ 12.57 คะแนน ส่วนเวลา ล่นองตอบจากระยะก่อนทดลองเท่ากับ 7.35 วินาที เพิ่มขึ้นในระยะหลังทดลองและติดตามผล เป็น 11.18 และ 10.62 วินาที ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นชัดเจนว่า เด็กมีความทุนหันลดลงหลังจาก ได้รับการฝึกการล้อตนเอง

การที่เด็กทุนหันที่ได้รับการฝึกการล้อตนเองมีความทุนหันลดลงโดยมีคะแนนผิดพลาดลดลง น่าจะเนื่องมาจากกระบวนการฝึกการล้อตนเองซึ่งผู้วิจัยฝึกให้เด็กใช้การล้อตนเองชี้แนะ พฤติกรรมของตนเองอย่างเป็นระบบเป็นขั้นตอน ซึ่งกระบวนการฝึกการล้อตนเอง เริ่มจากการ สร้างพฤติกรรมการล้อตนเองให้กับเด็กโดยใช้เทคนิคการเล่นอตัวแบบ การเล่นอตัวแบบเป็น เทคนิคหนึ่งที่ใช้ในการเสริมสร้างพฤติกรรมใหม่หรือเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กได้ (สมโภชน์ เขียมสุภาวิชิต, 2524 : 139) ผู้วิจัยให้เด็กสังเกตการล้อตนเองที่ผู้วิจัยชี้แนะการกระทำ กิจกรรมในเครื่องมือฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยพูดล้อตนเองตามลำดับที่ละขั้นตอนอย่างชัดเจน เพื่อให้เด็กสนใจและจดจำการล้อตนเองได้ การแสดงการล้อตนเองเช่นนี้เป็นการใช้ตัวแบบ จริงซึ่ง ดาราवरण तिमिता (2527 : 15) เล่นอว่าตัวแบบจริงมีข้อดีคือ ตัวแบบสามารถ เพิ่ม เติมหรือปรับปรุงพฤติกรรมเพื่อให้การแสดงพฤติกรรมชัดเจนหรือเหมาะสมกับสภาพการณ์มาก ยิ่งขึ้น การเล่นอตัวแบบวิธีนี้จะช่วยให้ผู้สังเกตเกิดความสนใจในตัวแบบและลอกเลียนพฤติกรรม ของตัวแบบได้ดีกว่าวิธีอื่น

การสังเกตตัวแบบแสดงการล้อตนเองโดยบุคคลไม่ได้รับร่วมฝึกการล้อตนเองนั้นไม่ เพียงพอที่จะทำให้มีความรู้ความเข้าใจและประยุกต์ใช้ได้ บุคคลจะต้อง เข้าร่วมฝึกในกระบวนการ ล้อตนเองด้วย (Schleser, Cohen, Meyers, & Rodick, 1984 : 197) การได้ ฝึกซ้อมโดยกระทำจริงจะช่วยส่งเสริมให้ผู้สังเกตจดจำพฤติกรรมของตัวแบบได้ดียิ่งขึ้น (จรรยา นาคะรัต, 2528 : 6) ในการวิจัยครั้งนี้เมื่อผู้วิจัยแสดงการล้อตนเองให้เด็กสังเกตแล้วจึง

ให้เด็กฝึกซ้อมการล่อนตนเองโดยฝึกซ้อมการล่อนตนเองภายนอก จากนั้นค่อย ๆ ลดการล่อนตนเองเข้าไปสู่การล่อนตนเองภายในใจซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดทักษะการล่อนตนเองขึ้นได้ตามที่ Kalish (1981 : 356) ศึกษาพบว่า การใช้การเล่นอตัวแบบร่วมกับการฝึกซ้อมพฤติกรรมเป็นเทคนิคการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่มีประสิทธิภาพมากกว่าการใช้เทคนิคการเล่นอตัวแบบหรือการฝึกซ้อมพฤติกรรมเทคนิคใดเทคนิคหนึ่งเพียงอย่างเดียว ซึ่ง Mischel & Patterson (1976 : 942-950) วิจัยพบว่า การล่อนตนเองให้เด็กโดยที่เด็กไม่ได้รับการฝึกซ้อมการล่อนตนเองเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กน้อยกว่าการที่เด็กได้รับการซ้อมการล่อนตนเองด้วย ผู้วิจัยให้เด็กฝึกการล่อนตนเองซ้ำ ๆ หลายครั้งซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดทักษะการล่อนตนเองและสามารถนำการล่อนตนเองไปใช้ชี้แนะพฤติกรรมของตนเองได้ ซึ่ง Meichenbaum & Cameron (1974 : 267) กล่าวว่า การฝึกการล่อนตนเองซ้ำ ๆ จะทำให้บุคคลสามารถล่อนตนเองตามขั้นตอนได้อย่างอัตโนมัติ

กระบวนการฝึกการล่อนตนเองด้วยวิธีการเล่นอตัวแบบ และใช้ฝึกซ้อมพฤติกรรมทำเพื่อล่อนให้บุคคลมีความคิดที่มีโครงสร้างและมีทักษะทางพฤติกรรมมากขึ้น (Wilson & O'Leary, 1980 : 265) ความคิดที่มีโครงสร้างคือความคิดที่เป็นระบบเป็นขั้นตอนหรือเป็นคำพูดของตนเองที่ใช้ชี้แนะอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้ตามแนวคิดการชี้แนะซึ่ง Kazdin (1980 : 144) อธิบายว่าการชี้แนะเป็นเทคนิคการปรับพฤติกรรมด้วยการวางแผน สิ่งที่เกิดก่อนพฤติกรรมโดยการชี้ทำทาง คำพูด หรือสิ่งของ ค่อย ๆ แต่งพฤติกรรมตามข้อพฤติกรรมอย่างเป็นขั้นตอนเพื่อให้เกิดพฤติกรรมขึ้น ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยฝึกให้เด็กล่อนตนเองอย่างเป็นขั้นตอนโดยเริ่มต้นที่การกำหนดสิ่งที่จะทำว่าจะทำอะไร ซึ่งจะช่วยให้เด็กทำความเข้าใจและตระหนักถึงพฤติกรรมเป้าหมายได้ชัดเจนก่อนที่จะกระทำพฤติกรรมเพื่อให้ชี้แนะตนเองได้ถูกทิศทาง จากนั้นวิเคราะห์ลักษณะของกิจกรรมที่จะทำเพื่อวางแผนการทำงานได้อย่างเป็นขั้นตอนไม่สับสนกลับไปกลับมาและมุ่งสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ขณะที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ ใช้การล่อนตนเองเตือนตนเองว่าจะต้องทำอะไรเป็นลำดับต่อไปตามแผนการที่วางไว้ซึ่งการเตือนตนเองจะช่วยให้บุคคลเกิดความจดจ่อในสิ่งที่ทำอยู่อีกด้วย เมื่อทำกิจกรรมเสร็จให้ตรวจทานและประเมินสิ่งที่ทำไปซึ่งจะช่วยให้ตนเองได้รับข้อมูลย้อนกลับจากสิ่งที่ทำไปและสามารถปรับปรุงการกระทำในครั้งต่อไปได้ แล้วให้การเสริมแรงตนเองเมื่อทำได้สำเร็จถูกต้องตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ การเสริมแรงตนเองจะช่วยให้เกิดกำลังใจและมีแรงจูงใจที่จะทำต่อไป ซึ่ง Meichenbaum & Goodman (1971 : 124) กล่าวว่า การให้การ

เสริมแรงตนเองจะมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างมากทั้งในแง่การช่วยให้พฤติกรรมเพิ่มขึ้นโดยตรงและในแง่ช่วยเสริมแรงการลดตนเองเพื่อขี้นะพฤติกรรมอีกด้วย การที่ผู้วิจัยฝึกให้เด็กลดตนเองตามขั้นตอน เช่นนี้ น่าจะช่วยกระตุ้นและนำทางให้เกิดพฤติกรรมได้สำเร็จตามเป้าหมายซึ่งมีผลให้มีความผิดพลาดในการทำสิ่งต่าง ๆ ลดลงได้ ดังที่เด็กมีความหุนหันลดลงในด้านมีคะแนนผิดพลาดลดลงซึ่งเห็นชัดเจนตามตารางที่ 3 และ 8 แผนภูมิที่ 1 การวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Bryand & Budd (1982 : 259 - 271) ที่พบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการลดตนเองตามขั้นตอนดังกล่าวมีพฤติกรรมตั้งใจทำงานเพิ่มขึ้นและทำงานได้ถูกต้องมากขึ้นด้วย

การลดตนเองจะมีประสิทธิภาพในการควบคุมพฤติกรรมมากขึ้นเมื่อใช้คำพูดของตนเอง ขี้นะพฤติกรรมให้เกิดขึ้นแล้วได้รับการเสริมแรงพฤติกรรมที่เกิดจากการขี้นะซึ่งผู้วิจัยได้ให้การเสริมแรงทางวาจาต่อพฤติกรรมที่กระทำอย่างไม่มีรับร่อน และ/หรือทำถูกต้องโดยให้การเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอทุกครั้งที่เด็กมีพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งน่าจะผลให้เด็กมีพฤติกรรมที่กระทำอย่างไม่มีรับร่อนและ/หรือทำถูกต้องเพิ่มขึ้น ตามที่ Thoresen & Mahoney (1974 : 16 - 22) กล่าวว่า ผลกรรมจะมีผลทำให้พฤติกรรมเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ ผลกรรมที่เป็นการเสริมแรงจะมีผลให้บุคคลกระทำพฤติกรรมที่ได้รับการเสริมแรงเพิ่มขึ้น นอกจากการเสริมแรงจะมีผลต่อการเพิ่มพฤติกรรมโดยตรงแล้ว Kazdin (1980 : 44 - 45) ได้อธิบายอีกด้วยว่าเมื่อการขี้นะทำให้เกิดพฤติกรรมและได้รับการเสริมแรงอย่างสม่ำเสมอแล้ว ตัวขี้นะนั้นจะกลายเป็นสิ่งเร้าที่นำไปสู่การเสริมแรง S^D และมีประสิทธิภาพในการควบคุมพฤติกรรมมากขึ้น บุคคลจะเลือกใช้ตัวนะที่นำไปสู่การเสริมแรงเพื่อกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมและได้รับการเสริมแรงอีก จึงเป็นไปได้ว่าหลังจากที่ผู้วิจัยฝึกกระบวนการลดตนเองซึ่งรวมถึงการไปให้การเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่กระทำอย่างไม่มีรับร่อนและทำถูกต้องให้กับเด็กแล้ว เด็กจะใช้การลดตนเองขี้นะพฤติกรรมของตนให้กระทำอย่างไม่มีรับร่อนและทำถูกต้องมีผลให้เด็กมีความหุนหันลดลงในด้านเวลาสนองตอบเพิ่มขึ้นแม้จะเพิ่มอย่างไร้ประสิทธิภาพสักใดก็ตามและมีคะแนนผิดพลาดลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่เด็กได้รับการฝึกการลดตนเองตามกระบวนการฝึกที่มีการเสริมแรงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้สำเร็จในการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Whitman & Johnston (1983 : 127 - 143) ซึ่งพบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการลดตนเองตามกระบวนการเล่นตัวแบบ ฝึกซ้อมการลดตนเองและได้รับการเสริมแรงทางวาจาและชมต่อการบวกเลขที่ต้องขอยืมข้ามหลักได้ถูกต้องทำให้เด็กบวกเลขที่ต้องขอยืมข้ามหลักได้ถูกต้องเพิ่มขึ้น

สำหรับการเสริมแรงในการวิจัยครั้งนี้ผู้ใช้การเสริมแรงทางวาจา เพื่อให้การฝึก การสอนตนเอง เพื่อลดความท้อแท้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เนื่องจากเสริมแรงทางวาจาเป็นการ เสริมแรงที่เหมาะสมในการฝึกการลดความท้อแท้ดังที่ Henry (1973 : 657) วิเคราะห์ งานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า การเสริมแรงด้วยสิ่งของจะทำให้เด็กท้อแท้เบนความสนใจจากที่ ทำอยู่มีผล ให้ทำงานได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร ต่างจากการเสริมแรงทางวาจาซึ่งไม่ทำให้เด็กท้อแท้เบนความ สนใจจากสิ่งที่ทำอยู่ซึ่งไม่รบกวนการทำงานของเด็ก การเสริมแรงทางวาจาจึงเป็นการเสริมแรง ที่เหมาะสมในการฝึกการลดความท้อแท้มากกว่าการเสริมแรงด้วยสิ่งของ

ประสิทธิภาพของการฝึกการลดตนเองอาจขึ้นอยู่กับงานที่ใช้ฝึกหรือ เครื่องมือฝึกด้วย (Friedling & O'Leary, 1979 : 211 - 212) ในกระบวนการฝึกการลดตนเองดังกล่าว ผู้วิจัยดำเนินการฝึกโดยใช้เครื่องมือฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และจัดเรียงลำดับจากชุดที่ใช้ความ สามารถด้านการควบคุมการเคลื่อนไหวทางกายไปสู่ชุดที่ใช้ความสามารถในการแก้ปัญหาซับซ้อน ภายในแต่ละชุดจะเรียงลำดับจากง่ายไปข้อยาก การใช้เครื่องมือฝึกที่เรียงลำดับจากสิ่งง่าย ไปสู่ยาก เช่นนี้ช่วยให้เด็กมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในการใช้การลดตนเองขึ้นและการกระทำ กิจกรรมในเครื่องมือฝึกเพื่อลดความท้อแท้และมีโอกาสได้รับการเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่กระทำ ได้ถูกต้องซึ่งจะช่วยให้เด็กมีประสบการณ์ที่ดีต่อการฝึกและต่อตนเอง มีกำลังใจในการฝึกการลดตนเอง และเกิดการเชื่อมโยงการลดตนเองกับความสำเร็จและการได้รับการเสริมแรงอีกด้วย ซึ่ง Egeland (1974 : 171) ศึกษาพบว่า เมื่อเด็กท้อแท้ประสบความสำเร็จจะเพิ่มแรงจูงใจและ เกิดความคิดได้ว่ากลยุทธ์ที่ตนใช้นั้นนำไปสู่การแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง แม้ว่า เครื่องมือฝึกจะยาก ขึ้นตามลำดับแต่เด็กสามารถใช้กลยุทธ์แก้ปัญหาได้อย่างอัตโนมัติ

จากกระบวนการฝึกการลดตนเองในขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งมีผลให้ความท้อแท้ลดลงในด้าน คะแนนผิดพลาดลดลงดังกล่าวแล้วนั้น เมื่อพิจารณาถึงระยะเวลาของความท้อแท้ของเด็กในการวิจัยครั้งนี้ ตามตารางที่ 12 พบว่าเด็กใช้เวลาสนองตอบในระยะหลังทดลองและติดตามผลไม่แตกต่างจาก ระยะก่อนทดลอง ผลเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากการวิจัยครั้งนี้ผู้ใช้ให้เด็กฝึกการลดตนเอง 9 ครั้ง ครั้งละ 20 - 60 นาที ซึ่งมากพอที่จะทำให้เด็กเกิดทักษะการลดตนเองและสามารถใช่ การลดตนเองได้อย่างคล่องแคล่วเป็นอัตโนมัติ เมื่อเด็กได้รับการฝึกการลดตนเองแล้วจึงใช้ เวลาสนองตอบไม่แตกต่างจากก่อนการทดลอง การวิจัยครั้งนี้ได้ผลแตกต่างจากการศึกษาของ Meichenbaum & Goodman (1971 : 115-126) ซึ่งพบว่าเมื่อเด็กได้รับการฝึกการลดตนเอง

4 ครั้ง ครั้งละ 20 นาที เด็กใช้เวลาสนองตอบเพิ่มขึ้นกว่าก่อนทดลองโดยที่ผิดพลาดไม่แตกต่างจากก่อนทดลอง ซึ่ง Bender (1976 : 353) วิเคราะห์ว่าการศึกษาของ Meichenbaum & Goodman ดังกล่าวนั้น ทำการฝึกการลั่นตนเองน้อยครั้งเกินไป เด็กยังเกิดทักษะการลั่นตนเองไม่เพียงพอ เมื่อเด็กยังมีทักษะการลั่นตนเองไม่เพียงพอจึงอาจจะต้องดำเนินการลั่นตนเองโดยใช้เวลามากมีผลให้ใช้เวลาสนองตอบนาน แต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Wozniak & Nuechtelein (Bender, 1976 : 353) ซึ่งวิจัยพบว่าเมื่อได้รับการฝึกการลั่นตนเอง 12 ครั้ง ภายใน 6 เดือน เด็กใช้เวลาสนองตอบไม่แตกต่างจากก่อนทดลองโดยที่มีคะแนนผิดพลาดลดลงกว่าก่อนทดลอง การวิจัยครั้งนี้แม้ว่าเมื่อเด็กได้รับการฝึกการลั่นตนเองแล้วจะใช้เวลาสนองตอบไม่แตกต่างจากก่อนทดลอง แต่เด็กมีคะแนนผิดพลาดลดลง ลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะของการทำงานแบบเร็ว - ถูกต้องซึ่งแสดงถึงควมมีประสิทธิภาพสูงในการทำงานมากกว่าการทำงานโดยใช้เวลาสนองตอบนานและถูกต้อง (Salkind, 1978 : 12) ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการลั่นตนเองนอกจากจะช่วยให้เด็กมีความทუნหันลดลงแล้วยังช่วยให้มีประสิทธิภาพในการทำงานเพิ่มขึ้นอีกด้วย

สำหรับระยะติดตามผลนั้น การวิจัยครั้งนี้พบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการลั่นตนเองมีความทუნหันลดลงในด้านคะแนนผิดพลาดลดลงกว่าก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และด้านเวลาสนองตอบไม่แตกต่างจากก่อนทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ตามตารางที่ 8 และ 12 เป็นลักษณะเช่นเดียวกับระยะหลังทดลองซึ่งน่าจะเนื่องมาจากการลั่นตนเองเป็นเทคนิคการควบคุมตนเองซึ่งเด็กสามารถใช้การลั่นตนเองได้ทุกเวลาที่ต้องการและให้การเสริมแรงตนเองได้ทันทีซึ่งทำให้การควบคุมพฤติกรรมทำได้มีประสิทธิภาพ (Wilson & O'Leary, 1980 : 222 ; Thoresen & Mahoney, 1974 : 7) ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของ Kendall & Wilcox (1980 : 80 - 91) ซึ่งพบว่าเด็กที่ได้รับการฝึกการลั่นตนเองมีพฤติกรรมควบคุมตนเองเพิ่มขึ้นและผลการฝึกยังคงอยู่ในระยะติดตามผล 1 ปี และการวิจัยของ Snyder & White (1979 : 227 - 235) ซึ่งพบว่าเด็กวัยรุ่นที่ได้รับการฝึกการลั่นตนเองมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นในสถานศึกษาลดลงและผลการฝึกยังคงอยู่ในระยะติดตามผล 6 สัปดาห์

ส่วนสัมมติฐานข้อ 2 และ ข้อ 3 ที่ว่า ความทუნหันของเด็กที่ได้รับการฝึกการล่อนตนเอง จะต่ำกว่าเด็กที่ได้รับการล่อนกลวิธีทั้งในระยะหลังทดลองและติดตามผล และความทუნหันของเด็กที่ได้รับการฝึกการล่อนตนเอง จะต่ำกว่าเด็กที่ได้รับการฝึกทำกิจกรรมใน เครื่องมือฝึกทั้งในระยะ หลังทดลองและติดตามผล จากการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางแบบ วิชา ตามตารางที่ 5 และ 9 ผลปรากฏว่า วิธีการฝึกของทั้งสามกลุ่มมีผลต่อความทუნหันไม่ แตกต่างกันทั้งด้านคะแนนผิดพลาดและเวลาล่อนงตอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่ สันับสนุนสัมมติฐานข้อ 2 และข้อ 3

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มฝึกทำกิจกรรมใน เครื่องมือฝึก เป็นกลุ่มที่ควบคุมอิทธิพลของการทำกิจกรรม ในเครื่องมือฝึกและการใช้การเสริมแรง ส่วนกลุ่มล่อนกลวิธีเป็นกลุ่มที่ควบคุมอิทธิพลของการรู้กลวิธี การทำงานตามขั้นตอน การเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ การทำกิจกรรมใน เครื่องมือฝึกและ การใช้การเสริมแรงที่อาจจะมีผลต่อความทუნหันของเด็ก ตัวแปรที่ผู้วิจัยควบคุมนี้เป็นองค์ประกอบ ในกระบวนการฝึกการล่อนตนเอง ซึ่งตัวแปรที่ทั้งสามกลุ่มได้รับเช่นเดียวกันมีอยู่ 2 ตัวแปร คือ การฝึกทำกิจกรรมใน เครื่องมือฝึก และการใช้การเสริมแรง เครื่องมือฝึกในการวิจัยครั้งนี้ ผู้ วิจัยสร้างขึ้นโดยเรียงลำดับจากสิ่งง่าย ๆ ไปสู่สิ่งยากเพื่อให้เด็กมีโอกาสประสบความสำเร็จและ เกิดแรงจูงใจในการฝึกการล่อนตนเองดังที่กล่าวไปข้างต้น ลักษณะของ เครื่องมือฝึกอาจจะมีส่วน เอื้ออำนวยให้เด็กทั้งสามกลุ่มประสบความสำเร็จในการทำกิจกรรมในตอนแรกแล้วเกิดกำลังใจและ แรงจูงใจที่จะใช้ความพยายามในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ให้ถูกต้อง นอกจากนี้การเสริมแรงทาง วาจาที่ผู้วิจัยให้ต่อพฤติกรรมที่กระทำอย่างไม่รีบร้อนและทำถูกต้องนั้นมีผลให้พฤติกรรมที่กระทำอย่าง ไม่รีบร้อนและทำถูกต้องของเด็กเพิ่มขึ้นได้ ดังที่กล่าวไปข้างต้น เมื่อเด็กทั้งสามกลุ่มได้รับการเสริม แรงเช่นเดียวกันจึงน่าจะเป็นผลให้มีพฤติกรรมเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกันได้ กลุ่มฝึกการล่อนตนเอง กลุ่ม ล่อนกลวิธี และกลุ่มฝึกทำกิจกรรมใน เครื่องมือฝึก จึงใช้เวลาล่อนงตอบไม่แตกต่างกันและมีคะแนน ผิดพลาดไม่แตกต่างกัน การวิจัยนี้ได้ผลคล้ายคลึงกับการวิจัยของ Kazdin & Mascitelli (1982 : 346 - 360) ซึ่งทำการวิจัยโดยแบ่งเงื่อนไขการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก ออกเป็น 5 เงื่อนไข คือ 1) ฝึกซ้อมพฤติกรรมกล้าแสดงออกตามบทที่เขียนไว้ 2) ฝึกซ้อมพฤติกรรมกล้า แสดงออกตามบทที่เขียนไว้ร่วมกับการฝึกการล่อนตนเอง 3) ฝึกซ้อมพฤติกรรมกล้าแสดงออกตาม บทที่เขียนไว้ร่วมกับการฝึกการล่อนตนเองและการฝึกเป็นการบ้าน 4) ฝึกซ้อมพฤติกรรมกล้าแสดง ออกร่วมกับการฝึกเป็นการบ้าน 5) กลุ่มควบคุมทดสอบก่อน-หลังทดลอง ผลการวิจัยพบว่า มีเพียง

กลุ่มควบคุมทดสอบก่อน-หลังทดลอง เท่านั้นที่พฤติกรรมกล้าแสดงออกไม่เปลี่ยนแปลงไปจากก่อนทดลอง
กลุ่มที่ได้รับการฝึกซ้อมพฤติกรรมตามเงื่อนไขต่าง ๆ ทุกกลุ่มมีพฤติกรรมกล้าแสดงออกเพิ่มขึ้น

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าการฝึกการล่อตนเองสามารถใช้ลดความหุนหันของเด็ก
ลงได้ ในขณะที่เตียวกันการที่เด็กได้มีโอกาสฝึกซ้อมการทำกิจกรรมในเครื่องมือที่สร้างขึ้นและสั
ดเรียงลำดับอย่าง เป็นระบบพร้อมทั้งได้รับการเสริมแรงต่อพฤติกรรมที่กระทำอย่างไม่รีบร้อนและทำ
ถูกต้องก็จะช่วยให้เด็กมีความหุนหันลดลงได้เช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย